

Aktuelno: U SRBIJI REGISTROVANI KOMARCI ZARAŽENI VIRUSOM GROZNICE ZAPADNOG NILA

U SRBIJI REGISTROVANI KOMARCI ZARAŽENI VIRUSOM GROZNICE ZAPADNOG NILA

Opovo, 26. jul 2014;

Ovih dana u medijima je objavljena vest o detektovanju virusa groznice Zapadnog Nila kod zaraženih komaraca, a samo par dana kasnije registrovani su i prvi oboleli. Na osnovu podataka Instituta za zaštitu zdravlja Srbije „Batut“ Beograd, na teritoriji Južnobanatskog upravnog okruga prošle godine je obolelo 47 osoba od groznice Zapadnog Nila (od toga dve sa teritorije opštine Opovo), od kojih su registrovana i dva smrtna ishoda. Nadležni upozoravaju da se najveći broj obolelih javlja u avgustu i septembru.

Kako je zbog klimatskih uslova i visokog vodostaja ove godine brojnost komaraca u Srbiji višestruko veća nego prethodnih sezona, prepostavlja se da će i ove godine biti obolelih osoba od ovog virusa. Kao zaštitu, nadležni zdravstveni organi preporučuju preventivu u vidu izbegavanja izlazaka iz kuće u periodima kada su komarci najaktivniji, lokaliteta uz bare i reke, nošenje majica sa dugim rukavima, korišćenje zaštitnih sredstava i postavljanje mrežica na prozorima. Mere, koje su u našim uslovima veoma teško sprovodljive.

Šta je virus Zapadnog Nila, kako se manifestuje i kakve su posledice?

Groznica Zapadnog Nila je virusno oboljenje koje se prenosi ubodom komaraca. Glavni vektor, odnosno prenosilac, je *Culex pipiens*, vrsta komarca koja je odomaćena i u Srbiji. Glavni

rezervoar zaraze su različite vrste ptica, u kojima se virus održava, dok je čovek slučajni, odnosno tzv. slepi domaćin, jer se infekcija virusom Zapadnog Nila sa njega dalje ne prenosi.

Groznica Zapadnog Nila je sezonsko oboljenje, koje je najviše zastupljeno u periodu najveće aktivnosti komaraca (vektora virusa Zapadnog Nila). Imajući u vidu iskustva kako iz mnogih zemalja, tako i iz Srbije, prvi oboleli se obično registruju najčešće u drugoj polovini jula meseca, a najveće razboljevanje tokom avgusta i septembra meseca.

Većina osoba (80-90%) inficirana virusom Zapadnog Nila nema nikakve simptome i znake bolesti. Kod malog procenta zaraženih osoba (10-20%) simptomi podsećaju na oboljenje slično gripu, sa naglom pojavom povišene telesne temperature, glavoboljom, bolom u grlu, leđima, mišićima, zglobovima, umorom, blagim prolaznim osipom i limfadenopatijom. Međutim, kod pojedinih osoba dolazi do nastanka aseptičnog meningitisa ili encefalitisa (kod 0,2% obolelih mlađih od 65 godina, i kod 2% pacijenata preko 65 godina života), odnosno neuroinvazivnog oblika bolesti, koji zahteva hospitalizaciju. Simptomi neuroinvazivnog oblika bolesti su glavobolja, ukočen vrat, stupor (tupost), dezorijentisanost, koma, treme, konvulzije, slabost mišića i paraliza. Nakon preležane infekcije često dolazi do razvoja dugotrajnih sekvele, kao što su: umor, gubitak pamćenja, teškoće prilikom hodanja, mišićna slabost i depresija. Letalitet je veći kod starijih osoba, naročito kod osoba iznad 75 godina života.

Kako je infekcija izazvana virusom, za lečenje groznice Zapdanog Nila ne postoji specifična terapija. Kod težih slučajeva i osoba sususpektnih na zarazu VZN, lečenje se sprovodi na odeljenjima intenzivne nege, uz obilnu primenu, infuzija tečnosti i hrane, regulisanje disanja (prema potrebi i respiratorom) i stabilizaciju funkcija kardiovaskularnog sistema.

U cilju sprečavanja komplikacija i sekundarne infekcije (upala pluća, mokraćnih kanala itd) u lečenju se primenjuje odgovarajuća simptomatska terapija, antibioticima, kardi tonicima, antiedematoznim lekovima, antiepilepticima i drugim lekovima.

Za sada ne postoji odgovarajuća vakcina za zaštitu ljudi od virusa Zapadnog Nila.